

ePooki
7/2010

OULUN SEUDUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT

Tea Remahl – Saija Luonuansuu – Hanna Honkamäkilä

Oulun kaupungin osarahoittamat EU-hankkeet 2007–2009
Oulun yliopisto ja Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Raportti

ePooki
7/2010

OULUN SEUDUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT

Tea Remahl – Saija Luonuansuu – Hanna Honkamäkilä

Oulun kaupungin osarahoittamat EU-hankkeet 2007–2009
Oulun yliopisto ja Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Raportti

OULUN SEUDUN
AMMATTIKORKEAKOULU

Sisällys

Tiivistelmä	4
Aluksi	6
1. Oulun kaupungin hankerahoitus 2007–2013	6
2. Hankevolyymi 2007–2009	7
3. Hankkeiden toiminnallinen jako	10
4. Hankkeiden tavoitteet suhteessa kehittämisen painopisteisiin	11
4.1. Hankkeet Oulu inspiroi -innovaatiostrategian toteuttajina	11
4.2. Hankkeiden liittyminen Oulun innovaatiokeskittymän allianssisopimukseen	12
4.3. Korkeakoulu-, yritys- ja toimialayhteistyö hankkeissa	13
5. Yhteenveto ja johtopäätökset	13

Aluksi

Oulun kaupunki, Oulun yliopisto (OY) ja Oulun seudun ammattikorkeakoulu (Oamk) ovat vuonna 2007 tehneet puitesopimuksen yhteistyöstä. Yhteistyön yleisenä tavoitteena on ollut hyödyntää EU-osarahoitteisia rahoitusohjelmia Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun tutkimuksen ja koulutuksen kehittämiseksi. Oulun kaupungin osarahoituksen erityisenä tavoitteena on ollut tukea ko. korkeakoulujen ”Oulu inspiroi – Oulun innovaatiostrategia 2007–2013” -puitesopimuksen mukaisia toimenpiteitä. Rahoituksen maksimimääräksi on sovittu 500 000 euroa korkeakoulua kohden vuosittain.

Sopimuksessa osapuolet ovat sopineet hankkeiden rakentamisesta laajoiksi ja vaikuttaviksi kokonaisuuksiksi. Toteutuksessa on haluttu painottaa niitä hankkeita:

1. jotka toteuttavat osapuolten keskeisiä toimenpiteitä Oulu inspiroi -innovaatiostrategian toteuttamisessa;
2. joihin liittyy yritys yhteistyötä;
3. joiden toteuttamisessa on poikkeuksellisesti, uusi lähestymistapa.

Lisäksi tavoitteena on ollut sellaisten hankkeiden luominen, joissa sopijaosapuolten välinen yhteistyö syvenee kaikkia osapuolia hyödyttäväksi kumppanuudeksi.

Tässä raportissa tarkastellaan vuosina 2007–2009 Oulun yliopistossa ja Oulun seudun ammattikorkeakoulussa käynnissä olleita Oulun kaupungin osarahoittamia hankkeita. Tarkoituk-

senä on arvioida, miten tähänastiset hankkeet ovat toteutuneet vuonna 2007 laaditun ns. kolmikantasopimuksen tavoitteita. Tarkastelun kohteena ovat erityisesti:

- hankkeiden lkm ja koko (budjetit);
- hankkeiden pääasialliset tavoitteet (ts. miten hankkeet tukevat Oulu inspiroi -innovaatiostrategian painopisteitä);
- hankkeiden yhteistyökumppanuudet (korkeakoulujen välinen yhteistyö, yritys yhteistyö, tieteiden- ja toimialojen välinen yhteistyö).

Oulun kaupunki, Oulun yliopisto, Oulun seudun ammattikorkeakoulu, VTT ja Technopolis Oulu Oyj solmivat vuonna 2009 Oulun innovaatiokeskittymän allianssisopimuksen. Sopimuksella osapuolet sitoutuvat strategiseen yhteistyöhön Oulun aseman vahvistamiseksi pohjoisen Euroopan elinvoimaisena koulutus-, tutkimus-, liiketoiminta- ja asuinyhteisönä. Keskeinen osa kehittämistyötä on innovaatiokeskusten perustaminen, vahvistaminen ja kansainvälistäminen. Allianssisopimuksen voimaantulon vuoksi myös kaupungin, yliopiston ja ammattikorkeakoulun välinen sopimus hankerahoituksesta on syytä uudelleen arvioida.

Raportti on koostettu Oulun kaupungin aloitteesta ja se palvelee em. sopimuksen uudistamista suunniteltaessa. Sen ovat laatineet suunnittelija Tea Remahl ja hankekoordinaattori Saija Luonuansuu Oulun seudun ammattikorkeakoulusta sekä Oulun yliopiston EU-koordinaattori Hanna Honkamäkilä.

1. Oulun kaupungin hankerahoitus 2007–2013

Oulun kaupunki on myöntänyt yhteistyösopimuksen puitteissa rahoitusta Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun EU:n rakennerahastokauden 2007–2013 tutkimus-, kehitys- ja koulutushankkeille yhteensä 3,1 miljoonaa euroa (taulukko 1). Summa vastaa noin 10 prosenttia hankkeiden yh-

teenlasketuista kokonaisbudjeteista. Lisäksi Oulun kaupunki on rahoittanut Oamkin koordinoimaa vesiosaamisen keskittymän toteuttavaa CEWIC-hanketta erillisrahoituksella yhteensä 780 000 eurolla. CEWICin kokonaisbudjetti on 3,6 miljoonaa euroa.

Taulukko 1. Oulun kaupungin yhteistyösopimuksen puitteissa (22.6.2009 mennessä) myöntämä rahoitus Oulun yliopiston ja Oamkin hankkeille (yht. 56+1 kpl)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Yhteensä
Oamk		185 817	391 148	321 263	151647	10296	1 060 171
OY	72 150	461 616	674 731	608 826	227 605		2 044 928
Yht.	72 150	647 433	1 065 879	930 089	379 252	10 296	3 105 099
CEWIC/Oamk		83 333	350 000	150 000	166 667		750 000
CEWIC/OY	1667	10 000	10 000	8 333			
Yht.	73 817	740 766	1 425 879	1 088 422	545 919	10 296	3 885 009

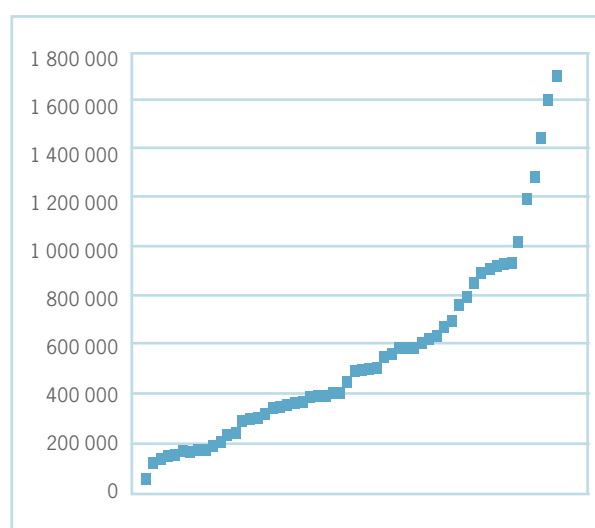
Taulukosta käy ilmi, että Oulun kaupungin kesäkuuhun 2009 mennessä myöntämä rahoitus korkeakoulujen hankkeille ylittää sopimuksessa mainitun 500 000 tuhannen euron raamin

yliopiston osalta vuosina 2009 ja 2010. Näin on myös ammattikorkeakoulun osalta, mikäli myös CEWICin rahoitus otetaan huomioon.

2. Hankevolyymi 2007–2009

Yhteistyösopimuksen perusteella rahoitettuja hankkeita on Oulun yliopistossa 32 ja Oulun seudun ammattikorkeakoulussa 24 (taulukot 2 ja 3). Yhteistyösopimus mahdollistaa kaupungin osarahoituksen mille tahansa EU:n rahoitusohjelmalle. Käytännössä rahoitetut hankkeet ovat olleet rakennerahastohankkeita. Noin 60 prosenttia hankkeista on ollut EAKR-rahoitteisia ja noin 40 prosenttia ESR-rahoitteisia. Joukossa on myös yksi EU:n maaseuturahastosta rahoitettu hanke (EkoPelletti t&k) sekä yksi maakunnan kehittämisrahoituksella käynnistetty hanke (Oulu Growth Lab). Lisäksi yliopiston UbiLife -hanke saa rahoituksen Tekesin kansallisista varoista.

Rahoitettujen hankkeiden budjetit vaihtelevat 55 000 eurosta 1 700 000 euroon (CEWIC poislukien) (kuva 1). Hankkeiden keskimääräinen kokonaisbudjetti on noin 550 000 euroa. Yli miljoonan euron hankkeita on käynnissä kuusi, joista viisi on Oulun yliopistossa.

Kuva 1. Hankkeiden (n = 56) kokonaisbudjettien jakautuminen

Taulukko 2. Oulun yliopistossa 2007–2009 käynnissä olleet hankkeet (32+1+1 kpl), joissa Oulun kaupungin rahoitusta. Hankkeet on järjestetty budjetin suuruuden mukaan

Nimi	Rahoitusohjelma	Kokonaisbudjetti	Ouka-rahoitus yht.
Valtti – Valmis tutkinto työelämävaltina	ESR	1 700 000	90 000
UbiLife	Tekes	1 610 000	100 000
UbiCity	EAKR	1 455 000	160 050
Brand Bio Oulu – Biopalvelut kilpailukykyisiksi tuotteiksi	EAKR	1 289 360	124 684
NaTeKa – Nanoteknologian testaus-, karakterisointi ja kehittämislustat	EAKR	1 200 000	110 000
SciPro – Tiede tuotteisiin ja tuotantoteknologioihin	EAKR	929 200	58 000
INFORTE	ESR	920 000	25 000
ISSRC – Tietojärjestelmien tietoturvallisuuden tutkim.	EAKR	910 000	88 301
BioPro – Bioprosessointimenetelmien kehitys- ja analyysikeskus	EAKR	856 100	79 400
Nanoresoluution työkalut	EAKR	800 000	88 000
DiMeKe – Tuotekehitystä digitaalisessa mediassa	ESR	700 000	90 000
Pelitutkimuskeskus	EAKR	680 000	74 800
Oulun vuoriklusteri: verkosto ja koulutus	ESR	558 588	77 775
OULUT – Oulu - Uutta luovuutta tiedosta	EAKR	499 535	149 860
Painetun elektroniikan ja biomateriaalien tutkimusymp.	EAKR	497 900	54 769
NorthRull -verkostohanke	EAKR	447 048	15 251
Oulun LUMA keskus OuLUMA	ESR	400 000	36 000
Turvetuotannon valumavesien ympärivuotinen käs.	EAKR	400 000	45 000
Pohjoisuuden tutkimuksen osaamisyhteisön ja innovaatiotoiminnan kehittäminen	EAKR	390 000	42 900
Koneraksu – Konetekniikan rakennesuunnittelun ja rakentamistekniikan DI-op. jatko- ja muuntokoulutus	ESR	388 992	43 992
Painetun elektroniikan, fotonikan ja bioinformatiikan työvoimakoulutuksen kehittäminen	EAKR	366 000	48 010
Kaoliini-GP – Geomateriaalien tuotteistaminen	EAKR	361 314	39 745
Kaupunki ja vesi – Sanginjoen virkistysarvon parantaminen ja ekologinen kunnostus	EAKR	344 000	40 000
Ideasta liiketoiminnaksi hyvinvointiteknologia-alalla	ESR	342 900	42 900
Future School Research	ESR	317 448	39 681
Ympäristötalouden tutkimuksen ja koulutuksen kehittäminen Pohjois-Suomessa	ESR	290 400	36 300
Chisu – Kiinan markkinoille suunnatun kansainvälistymisprosessin rakentaminen	EAKR	290 000	29 000
Oulu Growth Lab	MAKERA	228 788	114 000
CASR-Steelpolis -verkostohanke	EAKR	170 000	22 500
Valoa – Valmennuksella kansainvälisiä osaajia työmarkk.	ESR	165 000	20 000
OTE – Opintojen tukeminen ja opetusjärjestelyjen kehittäminen teknillistieteellisellä alalla	ESR	140 000	15 000
CO2 – Kaupan suuryksiköiden saavutettavuus	EAKR	117 263	12 600
Oulun InnoMajakka (OY osatoteuttajana)	ESR	1 022 726	21 477
Yhteensä		19 764 836	2 034 995
CEWIC (OY osatoteuttajana) (erillisrahoituksella)	EAKR	3 600 000	30 000

Taulukko 3. Oulun seudun ammattikorkeakoulussa 2007–2009 käynnissä olleet hankkeet (24+1+1 kpl), joissa Oulun kaupungin rahoitusta. Hankkeet on järjestetty budjetin suuruuden mukaan

Nimi	Rahoitusohjelma	Kokonaisbudjetti	Ouka-rahoitus yht.
Oulun InnoMajakka	ESR	1 022 726	56 250
Voimaa osaamisesta	ESR	938 760	34 218
Strategialähtöinen liiketoimintaosaamisen kehittäminen	ESR	895 350	82 500
Neo Arena tp6	EAKR	772 900	128 337
fforum	ESR	634 100	43 520
SIMMEDI – Pohjois-Pohjanmaan simulaatiokeskuksen kehittämishanke	EAKR	629 270	62 927
INNOPI – innovatiivinen oppimisympäristö	ESR	610 650	48 000
LYKKY – Liiketoimintaosaamista hyvinvointialalle ja yhteiskunta-vastuullista yrittäjyyttä koulutusyhteistyöllä	ESR	593 829	15 658
Paikkatiedon innovaatioverkoston kehittäminen Pohjois-Pohjanmaalla	EAKR	590 000	53 100
UbiGo	EAKR	588 290	87 658
MoKo – Mobiilien päätelaitteiden ja konvergoivien verkkojen koulutushanke	ESR	568 000	79 600
ICDNET – Sulautetun tietotekniikan kehitys- ja innovaatioympäristö	EAKR	509 766	50 976
Kilpailukykyä ICT-yrityksille	EAKR	499 650	49 960
BornToBusiness – Oamkin tekniikan yksikön opiskelijoiden spin-off yritysten perustamisen aktivointi	ESR	396 040	47 920
EkoPelletti (T&K) – Ekotehokkaan pellettituotannon ja -tekniikan kehittäminen	Maaseuturahasto	350 000	17 500
Lokkaali – Pohjois-Suomen paikallislehtien tuettu tulevaisuus	ESR	300 457	29 044
EkoPelletti – Tutkimusympäristö	EAKR	240 934	24 094
Meet Me! Monikulttuurisuuden ja monimuotoisuuden johtaminen ja kohtaaminen	ESR	199 945	9 998
EducOulu – Oulun korkeakoulujen kansainvälisen tunnettuuden lisääminen	EAKR	181 300	13 600
PyyVesi – Matalan sisäkuormitteisen järven kunnostaminen, Pyykösjärven tapaustutkimus	EAKR	171 428	25 714
Reflektometri	EAKR	164 270	32 854
Paiko – Painettavan elektroniikan koulutushanke	ESR	149 900	11 242
Neo Arena tp4	EAKR	134 634	20 000
PAIKE – Painettavan elektroniikan kehitysympäristö	EAKR	55 000	5 500
DiMeKe (Oamk osatoteuttajana)	ESR	700 000	30 000
Yhteensä		11 197 249	1 060 171
CEWIC – Vesiosaamisen keskittymän toteuttaminen Ouluun (erillisellä rahoituksella)	EAKR	3 600 000	750 000

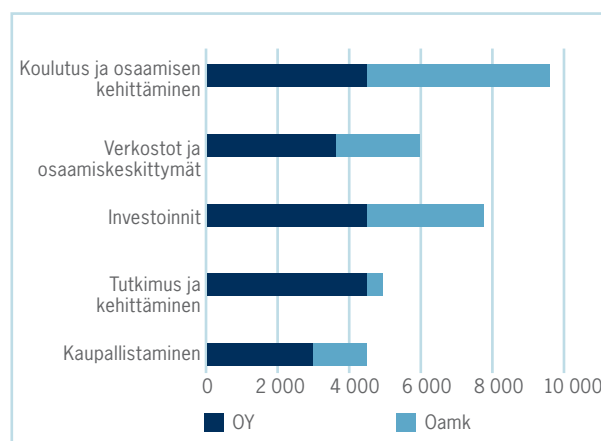
3. Hankkeiden toiminnallinen jako

Hankkeet voidaan jakaa pääasiallisen toiminnan ja sisällön mukaisiin luokkiin. Luokat mukailevat innovaatiokeskittymien toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa käytettäviä ”koreja” ja ovat seuraavat:

1. Tutkimus ja kehittäminen
2. Kaupallistaminen
3. Koulutus ja osaamisen kehittäminen; koulutuksen kehittäminen
4. Investoinnit
5. Verkostoituminen ja osaamisyhteisöjen luominen

Sekä panoksiltaan että hankemäärältään suurin yksittäinen toiminnallinen luokka Oulun korkeakoulujen kaupungin osarahoittamista hankkeista on koulutus ja osaamisen kehittäminen (kuva 2). Etenkin Oamkin hankkeet keskittyvät koulutustoimintaan kun taas yliopiston hankkeista niukasti suurin ryhmä ovat tutkimus- ja kehittämishankkeet. Yliopiston hankkeet jakautuvat toiminnallisiin luokkiin huomattavasti ammattikorkeakoulun hankkeita tasaisemmin. Ammattikorkeakoulussa etenkin tutkimus- ja kehittämishankkeiden osuus on pieni, mikä kuvastaa sen luonnetta soveltajana ja kehittäjänä.

Jaottelun perusteella verkostojen ja osaamiskeskittymien luomiseen kuluu hankkeiden panoksista 19 prosenttia ja investointeihin 18 prosenttia (taulukko 4). Kaupallistamiseen keskittyviä hankkeita on joukossa vähiten, joskin niidenkin yhteenlasketut panokset ovat noin 4,5 miljoonaa euroa. Tutkimus- ja kehittämishankkeissa panoksia on hieman enemmän (noin 5 miljoonaa euroa).

Kuva 2. Hankkeiden (n = 56) yhteenlasketut budjetit (1 000 e) toiminnallisiin luokkiin jaettuna

Taulukko 4. Hankkeiden (yht. 56) jakautuminen toiminnallisiin luokkiin

	Oulun yliopisto		Oamk		Yhteensä	
	lkm	1 000 e (%)	lkm	1 000 e (%)	lkm	1 000 e (%)
Tutkimus ja kehittäminen	7	4 379 (22 %)	3	656 (6 %)	10	5 035 (16 %)
Kaupallistaminen	5	2 970 (15 %)	3	1 526 (14 %)	8	4 495 (15 %)
Koulutus	7	4 357 (22 %)	10	5 287 (47 %)	17	9 644 (31 %)
Investoinnit	5	4 375 (22 %)	4	1 435 (13 %)	9	5 810 (18 %)
Verkostoituminen ja osaamiskeskittymät	8	3 685 (19 %)	4	2 294 (21 %)	12	5 978 (19 %)
Yhteensä	32	19 765	24	11 197	56	30 962

4. Hankkeiden tavoitteet suhteessa kehittämisen painopisteisiin

4.1. Hankkeet Oulu inspiroi -innovaatiostrategian toteuttajina

Innovaatiostrategia on laadittu Oulun kaupungin johdolla rahoituskaudeksi 2007–2013. Strategian toteuttajat (ml. Oulun yliopisto ja Oulun seudun ammattikorkeakoulu) ovat sopineet kehittämisen seuraavista neljästä painopisteestä ja niiden alaisista toimenpideohjelmista, jotka ovat:

1. Liiketoiminta- ja markkinointiosaaminen sekä liiketoimintaa tukevien palveluiden kehittäminen
 - a. Kasvuyritysten kehitysohjelma
 - b. Alueen liiketoimintaosaamisen kehittämisohjelma
2. Voimakas kansainvälistyminen
 - a. Kansainvälisten verkostojen rakentamisohjelma
 - b. Julkisten palveluiden kansainvälistymisohjelma
 - c. Tunnettavuuden markkinointiohjelma
3. Toimivat ja tehokkaat innovaatiojärjestelmät ja -prosessit
 - a. Kansainvälisen huippuosaamisen kehittämisen ja osaamisen hyödyntämisen ohjelma
 - b. Yritystoiminnan palvelujen kehittämisohjelma
 - c. Xpolis innovaatioympäristön uudistajana
 - d. Rahoituksen kohdentamisohjelma
 - e. Innovatiiviset kokeilut

4. Innovatiivinen ja kansainvälisesti kilpailukykyinen toimintaympäristö

- a. Uusien toimintaympäristöjen kehitysohjelma
- b. Kilpailukykyisen toimintaympäristön perustekijät kuntien näkökulmasta
 - i. Logistiikkaohjelma
 - ii. Yritysten vetovoimaohjelma
 - iii. Asukkaiden vetovoimaohjelma

Lähes kaikki tarkastelussa mukana olevat hankkeet tukevat Oulu inspiroi -innovaatiostrategian mukaisia painopisteitä (taulukko 5). Suuri osa eli noin 38 prosenttia hankkeiden panoksista menee innovaatiojärjestelmien ja -prosessien toimivuuden ja tehokkuuden parantamiseen (3) eri aloilla. Toiminnallisesti nämä hankkeet ovat useimmiten koulutus- ja verkostoitumishankkeita. Joka neljäs euro kohentaa toimintaympäristön innovatiivisuutta ja kilpailukykyä (4) eli menee laiteinvestointeihin tai fyysisen ympäristön kohentamiseen. Liiketoiminta- ja markkinointiosaamiseen keskittyneiden hankkeiden budjetit muodostavat 15 prosenttia koko hankekannan kustannuksista. Etenkin ammattikorkeakoulun hankkeet painottuvat tälle alueelle. Kansainvälistymiseen suuntautuvien hankkeiden lukumäärä ja rahalliset panokset ovat toistaiseksi vaatimattomimmat.

Taulukko 5. Oulun kaupungin osarahoittamat Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun hankkeet (yht. 56 kpl) Oulu inspiroi -innovaatiostrategian painopisteiden mukaan

Innovaatiostrategian painopiste	Oulun yliopisto		Oamk		Yhteensä	
	lkm	1 000 e	lkm	1 000 e	lkm	1 000 e
1) Liiketoiminta- ja markkinointiosaaminen	6	3 722	9	4 845	15	8 567
2) Voimakas kansainvälistyminen	3	1 375	2	381	5	1 756
3) Innovaatiojärjestelmät ja -prosessit	12	7 191	8	4 365	20	11 556
4) Innovatiivinen ja kv kilpailukykyinen toimintaympäristö	8	5 236	5	1 606	13	6 843
Muut	3	240	0	0	3	2 240
Yhteensä	32	19 765	24	11 197	56	30 962

4.2. Hankkeiden liittyminen Oulun innovaatiokeskittymän allianssisopimukseen

Oulun kaupunki, Oulun yliopisto, Oulun seudun ammattikorkeakoulu, VTT ja Technopolis Oulu Oyj solmivat vuonna 2009 Oulun innovaatiokeskittymän allianssisopimuksen. Sopimuksella osapuolet sitoutuvat strategiseen yhteistyöhön Oulun aseman vahvistamiseksi pohjoisen Euroopan elinvoimaisena koulutus-, tutkimus-, liiketoiminta- ja asuinyhteisönä. Keskeinen osa kehittämistyötä on innovaatiokeskusten perustaminen, vahvistaminen ja kansainvälistäminen.

Innovaatiokeskukset on muodostettu seuraaville aloille:

- *Internet-tutkimus* (Center for Internet Excellence, CIE)
- *Painettava elektroniikka* (Printed Electronics and Optical Measurement Innovation Center, PrintoCent)
- *Kansainvälinen liiketoiminta* (Martti Ahtisaari Institute of Global Business and Economics, MAIGBE)
- *Ympäristö ja energia* (Center of Expertise in Water Industry Cluster, CEWIC)
- *Hyvinvointiala*

Oulun kaupungin osarahoittamista, vuosina 2007–2009 Oulun yliopistossa ja Oulun seudun ammattikorkeakoulussa käynnissä olleista 57 hankkeesta (ml. CEWIC) 21 tukee innovaatiokeskusten toimintaa (ks. alla). Näiden hankkeiden yhteenlasketut kokonaisbudjetit ovat noin 13,6 miljoonaa euroa. Eniten panoksia kohdistuu CEWICin ja CIE:n toimintaan (taulukko 6).

Yliopiston hankkeet tukevat ammattikorkeakoulua enemmän CIE:ta, PrintoCent:ia ja MAIGBE:a kun taas ammattikorkeakoulun panokset kohdistuvat yliopistoa enemmän CEWICiin ja hyvinvointialan innovaatiokeskittymään.

Hankkeiden voidaan katsoa kohdistuvan innovaatiokeskittymiin seuraavasti:

CIE

- UbiLife (OY)
- UbiCity (OY)
- Neo Arena tp4 (Oamk)
- Neo Arena tp6 (Oamk)
- UbiGo (Oamk)

PrintoCent

- Painetun elektroniikan ja biomateriaalien tutkimusympäristö (OY)
- Painetun elektroniikan, fotonikan ja bioinformatiikan työvoimakoulutuksen kehittäminen (OY)
- PAIKE – Painettavan elektroniikan kehitysympäristö (Oamk)
- PAIKO – Painettavan elektroniikan koulutushanke (Oamk)

MAIGBE/Kansainvälinen liiketoiminta

- Oulu Growth Lab (OY)

CEWIC/Ympäristö ja energia

- Kaupunki ja vesi – Sanginjoen virkistysarvon parantaminen ja ekologinen kunnostus (OY)

Taulukko 6. Oulun kaupungin osarahoittamien, vuosina 2007–2009 käynnissä olleiden Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun hankkeiden jakautuminen innovaatiokeskittymien mukaan (mukana myös CEWIC-hanke)

	Oulun yliopisto		Oamk		Yhteensä	
	lkm	1 000 e	lkm	1 000 e	lkm	1 000 e
CIE	2	3 065	3	1 496	5	4 561
PrintoCent	2	864	2	205	4	1 069
MAIGBE	1	229	0	-	1	229
CEWIC	6	2 442	1	3 600	7	6 042
Hyvinvointi	1	343	3	1 404	4	1 747
Yhteensä	12	6 943	9	6 705	21	13 648

- SciPro – Tiede tuotteisiin ja tuotantoteknologioihin (OY)
- Geomateriaalien tuotteistaminen (OY)
- Kaupan suuryksiköiden saavutettavuus (OY)
- Ympäristötalouden tutkimuksen ja koulutuksen kehittäminen (OY)
- Turvetuotannon valumavesien ympärivuotinen käsittely (OY)
- CEWIC (Oamk)

Hyvinvointi

- Ideasta liiketoiminnaksi hyvinvointiteknologia-alalla (OY)
- SIMMEDI (Oamk)
- INNOPI (Oamk)
- Reflektometri (Oamk)

4.3. Korkeakoulu-, yritys- ja toimialayhteistyö hankkeissa

Oulun yliopisto ja Oulun seudun ammattikorkeakoulu ovat tehneet vuosina 2007–2009 yhteistyötä (vähintään) 23 Oulun kaupungin osarahoittamassa EU-hankkeessa, joita ovat (erillisrahoitetun CEWICin lisäksi):

- EducOulu
- Brand Bio Oulu
- BioPro – Bioprosessointimenetelmien kehitys- ja analyysikeskus
- Oulun LUMA-keskus OULUMA

- Ubi-kokonaisuus: UbiGo, UbiLife ja UbiCity
- SIMMEDI
- InnoMajakka
- EkoPelletti t&k
- EkoPelletti tutkimusympäristö
- Paikkatiedon innovaatioverkoston kehittäminen Pohjois-Pohjanmaalla
- Ideasta liiketoiminnaksi hyvinvointialalla
- Koneraksu
- DiMeKe
- Valoa – valmennuksella kansainvälisiä osaajia työmarkkinoille
- INNOPI
- NorthRull-verkostohanke
- Valtti – Valmis tutkinto työelämävalttina
- KILPA – Kilpailukykyä ICT-yrityksille
- fForum
- Voimaa osaamisesta
- ICDNET

Korkeakoulujen välistä yhteistyötä tehdään niin tutkimus- ja kehittämis-, kaupallistamis-, koulutus-, investointi- kuin verkostoitumishankkeissakin.

Lähes 60 prosenttia hankkeista ilmoittaa toimintaan kuuluvan yritys yhteistyön. Tieteen- tai toimialojen välistä yhteistyötä on hankekuvausten perusteella lähes joka toisessa hankkeessa.

5. Yhteenvedo ja johtopäätökset

Oulun yliopistossa on (ollut) ajanjaksolla 2007–2009 käynnissä 32 ja Oulun seudun ammattikorkeakoulussa 24 Oulun kaupungin osarahoittamaa, pääosin EU:n rakennerahastoista rahoitettua hanketta. Hankkeiden keskimääräinen kokonaisbudjetti on noin 550 000 euroa. Oulun kaupunki on myöntänyt näille hankkeille yhteistyösopimuksen perusteella rahoitusta yhteensä 3,1 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 10 prosenttia hankkeiden yhteenlasketuista kokonaisbudjeteista. Tarkastelussa on otettu huomioon rahoituspäätökset, jotka on tehty viimeistään 22.6.2009.

Yhteistyösopimus kattaa vuodet 2007–2013 ja mahdollistaa Oulun kaupungin rahoituksen Oulun korkeakoulujen EU:n eri rahoitusohjelmia hyödyntäville hankkeille. Tähän mennessä rahoitetut hankkeet ovat olleet EAKR- ja ESR-rahoitteisia eli rakennerahastohankkeita. Joukossa on yksi EU:n maaseudun kehittämisrahastohanke. Sopimuksen puitteissa on rahoitettu myös yhtä maakunnan kehittämisrahoista rahoitettua hanketta sekä yhtä Tekesin kansallisista varoista rahoitettua hanketta.

Kaupungin hankerahoituksen maksimimääräksi on sopimuksessa sovittu 500 000 euroa korkeakoulua kohden vuosittain. Toisin sanoen, sopimuksen puitteissa Oulun kaupunki on sitoutunut rahoittamaan korkeakoulujen hankkeita vuosina 2007–2013 yhteensä 7 miljoonalla eurolla. Summasta on kahden ja puolen vuoden jälkeen käyttämättä 3,9 miljoonaa euroa. Vuosittainen 500 000 euron määräraja on ylittynyt tähän mennessä yliopiston osalta vuosina 2009 ja 2010. Ammattikorkeakoulun hankkeille tukiraja on toistaiseksi riittänyt. Tosin kaupunki on rahoittanut Oamkin EAKR-rahoitteista, suuruudeltaan 3,6 miljoonan euron CEWIC-hanketta yhteensä 780 000 eurolla. Jos tämä rahoitus otetaan tarkasteluun mukaan, tuen maksimimäärä ylittyy myös Oamkin osalta vuosina 2009 ja 2010.

Rahoitettujen hankkeiden yhteenlaskettua lukumäärää (56) voidaan pitää melko suurena. Toisaalta lähes kaikki niistä tukevat hyvin Oulu inspiroi -innovaatiostrategian painopisteitä. Valituista kehittämisen painopisteistä irrallisia hankkeita ei ole kuin kolme ja ne ovat koulutusta kehittäviä. Korkeakoulujen hankkeiden panokset menevät erityisesti toimivien ja tehokaiden innovaatiojärjestelmien ja -prosessien kehittämiseen. Yliopiston hankkeet suuntautuvat lisäksi etenkin innovatiivisen ja kansainvälisesti kilpailukykyisen toimintaympäristön luomiseen kun taas ammattikorkeakoulun hankkeet painottuvat liiketoiminta- ja markkinointiosaamisen kohottamiseen. Kansainvälistymiseen suunnattuja hankkeita tehdään vähiten.

Hankekausi on vasta alussa joten hankkeiden tuloksiin ja vaikuttavuuteen ei tässä yhteydessä voida ottaa vielä kantaa. Hankkeet näyttävät kuitenkin muodostavan useita toisiaan tukevien, samankaltaisiin tavoitteisiin pyrkivien hankkeiden ryppäitä. Vaikuttavuuden kannalta merkittävämpää kuin hankkeiden lukumäärä on niiden tavoitteellinen yhteensopivuus.

Hankkeet voidaan jakaa toiminnallisen sisällön mukaan tutkimus-, kaupallistamis-, koulutus-, investointi- ja verkostoitumishankkeisiin. Yli 30 prosentissa tarkasteltavista hankkeis-

ta sisältö on koulutusta tai osaamisen kehittämistä. Etenkin ammattikorkeakoulun hanketoiminta painottuu koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen kun taas yliopiston hankkeet jakautuvat toiminnallisesti tasaisemmin. Tutkimus- ja kehittämishankkeita on ammattikorkeakoulun hankkeista vähiten. Kokonaisuutena tarkastellen verkostoitumis- ja investointihankkeiden budjetit vastaavat molemmat lähes 20 prosenttia hankkeiden kokonaiskustannuksista. Kaupallistamishankkeita on joukossa vähiten.

Oulun yliopisto ja Oulun seudun ammattikorkeakoulu ovat hakeutuneet yhteistyöhön hyvin monissa erityyppisissä hankkeissa. Korkeakoulut tekevät yhteistyötä noin 40 prosentissa rahoitetuista hankkeista. Korkeakouluyhteistyötä useammin hankkeissa tehdään yhteistyötä yritysten kanssa tai yli tieteentala- tai toimialarajojen.

Yhteistyösopimuksen uudistamista suunniteltaessa voidaan todeta, että nykyisen sopimuksen tavoitteet ovat olleet oikeasuuntaisia, realistisia ja myös toteutuneet tähän asti melko hyvin. Uutta sopimusta valmisteltaessa tulee lisäksi ottaa huomioon erityisesti seuraavat seikat:

- korkeakoulujen kannustaminen hanketoiminnan (EU-)rahoituslähteiden monipuoliseen hyödyntämiseen, jotta hanketoiminnan jatkuvuus voidaan turvata EU:n rakennerahastokauden päättyessä vuoden 2013 lopussa;
- aluehallinnon uudistuksen vaikutukset rakennerahastojen hallinnointiin. Rakennerahastohankkeiden rahoituspäätöksistä vastaavat 1.1.2010 alkaen uusi ELY-keskus (elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) sekä maakunnan liitto. Samalla EAKR-hankkeiden tukitaso vakiintunee 70 prosenttiin mikä lisää kuntarahoituksen tarvetta;
- kaupungin myöntämän tuen maksimimäärän (500 000 euroa) tarkistaminen vastaamaan hankerahoituksen tarvetta korkeakouluissa;
- tarvittavat lisäkannustimet kansainvälistymis- ja kaupallistamistavoitteiden paremman toteutumisen edistämiseksi.

**OULUN SEUDUN
AMMATTIKORKEAKOULU**

ePooki - TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT
PL 222, KIVIHARJUNLENKKI 2B, 90101 OULU
PUH. 010 27 21030, FAX 010 27 21371
www.oamk.fi